

DOHODA o poľnohospodárstve

Členovia

rozhodli sa ustanoviť základ začatia procesu reforiem v obchode s poľnohospodárskymi výrobkami v súlade s cieľmi rokovani stanovenými Deklaráciou z Punta del Este,

pripomínajúc, že dlhodobým cieľom dohodnutým na strednodobom preskúmaní Uruguajského kola „je ustanovenie spravodlivého a trhovo orientovaného poľnohospodárskeho obchodného systému a že reformný proces sa má začať rokovaniami o záväzkoch týkajúcich sa podpory a ochrany a stanovením presnejších, pevnejších a operačne účinnejších pravidiel a disciplín GATT“,

pripomínajúc ďalej, že uvedeným dlhodobým cieľom je dosiahnuť podstatné postupné znižovanie podpory a ochrany poľnohospodárstva dodržiavané v priebehu dohodnutého obdobia, čo umožní zabrániť obmedzeniam a predchádzať reštrikciám a deformáciám na svetových poľnohospodárskych trhoch,

zaväzujúc sa dosiahnuť špecifické viazané záväzky v každej z týchto oblastí: prístup na trh, domáca podpora, vývozná konkurencia a dohoda v otázkach sanitárnych a fyto-sanitárnych,

dohodli sa, že pri plnení svojich záväzkov v prístupe na trh by mali vyspelé krajiny vziať plne do úvahy osobitné potreby a podmienky rozvojových členských krajín a zabezpečiť pre ne zlepšenie príležitostí a podmienok prístupu pre poľnohospodárske výrobky osobitného záujmu týchto členov vrátane úplnej liberalizácie obchodu s tropickými poľnohospodárskymi výrobkami, ako sa dohodlo pri strednodobom preskúmaní, a pre výrobky osobitnej dôležitosti diverzifikovať produkciu nahrádzajúcu pestovanie zakázaných narkotík,

poznamenávajúc, že záväzky podľa reformného programu by mali byť spravodlivo rozdelené medzi všetkých členov s ohľadom na neobchodné záujmy vrátane bezpečnosti potravín a potreby chrániť životné prostredie so zreteľom na dohodu, že osobitné a rozdielne zaobchádzanie je pre rozvojové krajiny neoddeliteľnou súčasťou rokovani a berúc do úvahy možné záporné účinky uplatňovania reformného programu pre najmenej rozvinuté krajiny a rozvojové krajiny úplne závislé od dovozu potravín,

dohodli sa takto:

ČASŤ I

Článok 1

Definície pojmov

V tejto dohode, ak nie je stanovené inak,

- a) „agregovaná miera podpôr“ (skratka „AMS“ - Aggregate Measurement of Support) znamená ročnú úroveň podpory vyjadrenú v menových jednotkách, poskytovanú pre poľnohospodársky výrobok v prospech výrobcu základného poľnohospodárskeho výrobku, alebo výrobkovo nešpecifikovanú podporu poskytovanú v prospech poľnohospodárskych výrobcov všeobecne, inú, ako je podpora poskytovaná podľa programov považovaných za vyňaté zo zníženia podľa prílohy 2 k tejto dohode, ktorá je,
 - i) pokiaľ ide o podporu poskytovanú počas základného obdobia, špecifikovanú v príslušných podporných tabuľkách zahrnutých v časti IV Listiny koncesii a záväzkov člena, a
 - ii) pokiaľ ide o podporu poskytovanú počas ktoréhokoľvek roku vykonávacieho obdobia a následne, vypočítanú v súlade s ustanoveniami prílohy 3 k tejto dohode, berúc do úvahy základné údaje a metodiku použitú v podporných tabuľkách pripojených odkazom na časť IV Listiny koncesii a záväzkov člena;
- b) „základný poľnohospodársky výrobok“ vo vzťahu k záväzkom na domácu podporu je definovaný ako výrobok, ktorý je čo možno najbližšie k miestu prvého predaja, ako je stanovené v Listine koncesii a záväzkov člena a v príslušných podporných materiáloch;
- c) „rozpočtové výdavky“ alebo „výdavky“ zahŕňajú ušlý príjem;
- d) „ekvivalentná miera podpôr“ znamená ročnú úroveň podpôr vyjadrenú v menových jednotkách, poskytovanú výrobcom základného poľnohospodárskeho výrobku prostredníctvom jedného alebo viacerých opatrení, ktorých výpočet je podľa metodiky AMS neuskutočniteľný, iných, ako sú podpory poskytované podľa programov považovaných za vyňaté zo zníženia podľa prílohy 2 k tejto dohode, ktorá je,
 - i) pokiaľ ide o podporu poskytovanú počas základného obdobia, špecifikovanú v príslušných podporných tabuľkách zahrnutých v časti IV Listiny koncesii a záväzkov člena a
 - ii) pokiaľ ide o podporu poskytovanú počas ktoréhokoľvek roku vykonávacieho obdobia a následne, vypočítanú v súlade s ustanoveniami prílohy 4 k tejto dohode, berúc do úvahy základné údaje a metodiku použitú v podporných tabuľkách s odkazom na časť IV Listiny koncesii a záväzkov člena;
- e) „vývozné subvencie“ sa vzťahujú na subvencie závislé od výsledkov vývozu vrátane vývozných subvencií uvedených v článku 9 tejto dohody;
- f) „vykonávacie obdobie“ znamená šesťročné obdobie, počnúc rokom 1995 s výnimkou, že na účely článku 13 znamená deväťročné obdobie, počnúc rokom 1995;
- g) „koncesie pre prístup na trh“ zahŕňajú všetky záväzky týkajúce sa prístupu na trh prijaté v súlade s touto dohodou;
- h) „celková agregovaná miera podpôr“ a „celková AMS“ znamená celkovú sumu všetkých domácich podpôr poskytovaných v prospech poľnohospodárskych výrobcov vypočítanú ako súčet všetkých agregovaných mier podpôr pre

základné poľnohospodárske výrobky, všetkých výrobkovo nešpecifikovaných AMS a všetkých ekvivalentných mier podpôr pre poľnohospodárske výrobky, ktorá je,

- i) pokiaľ ide o podpory poskytované počas základného obdobia (t. j. „základná celková AMS“) a maximálne podpory, tie je povolené poskytnúť počas ktoréhokoľvek roku vykonávacieho obdobia alebo neskôr (t. j. „ročné a konečné viazané úrovne záväzkov“), ako sú špecifikované v časti IV Listiny koncesíí a záväzkov člena, a
 - ii) pokiaľ ide o úroveň podpôr skutočne poskytnutých počas ktoréhokoľvek roku vykonávacieho obdobia a neskôr (t. j. „bežná celková AMS“), vypočítaných v súlade s ustanoveniami tejto dohody vrátane článku 6, a podľa základných údajov a metodiky použitej v tabuľkách a v podporných materiáloch s odkazom na časť IV Listiny koncesíí a záväzkov člena;
- i) „rok“ v písmene f) a vo vzťahu k špecifickým záväzkom člena znamená kalendárny, finančný alebo obchodný rok špecifikovaný v Listine koncesíí a záväzkov tohto člena.

Článok 2

Zoznam výrobkov

Táto dohoda sa vzťahuje na výrobky uvedené v prílohe 1 k tejto dohode (ďalej len „poľnohospodárske výrobky“).

ČASŤ II

Článok 3

Začlenenie koncesíí a záväzkov

1. Záväzky na domácu podporu a vývozné subvencie v časti IV Listiny koncesíí a záväzkov každého člena predstavujú záväzky obmedzujúce subvencovanie, a tým sa stávajú neoddeliteľnou súčasťou GATT 1994.

2. S výnimkou ustanovení článku 6 nebude člen poskytovať podporu v prospech domácich výrobcov nad úroveň záväzkov špecifikovaných v sekcii I časti IV jeho Listiny koncesíí a záväzkov.

3. S výnimkou ustanovenia článku 9 ods. 2 b) a ods. 4 nebude člen poskytovať vývozné subvencie uvedené v článku 9 ods. 1 na poľnohospodárske výrobky alebo skupiny výrobkov, špecifikované v sekcii II časti IV jeho Listiny koncesíí a záväzkov nad úroveň záväzkov na rozpočtové výdavky a množstvá, špecifikované v tejto Listine a nebude poskytovať takéto subvencie na žiadny poľnohospodársky výrobok, ktorý nie je špecifikovaný v uvedenej sekcii jeho Listiny koncesíí a záväzkov.

ČASŤ III

Článok 4

Prístup na trh

1. Koncesie na prístup na trh obsiahnuté v Listinách koncesíí a záväzkov sa týkajú viazania a znižovania ciel a ostatných záväzkov na prístup na trh špecifikovaných v tejto Listine.

2. Členovia nebudú udržiavať, neuchýlia sa ani sa nevrátia k žiadnym opatreniam, ktoré by mali byť prevedené na bežné colné poplatky,¹⁾ ak nie je v článku 5 a prílohe 5 stanovené inak.

Článok 5

Zvláštne ochranné ustanovenia

1. Napriek ustanoveniam článku II ods. 1 b) GATT 1994 ktorýkoľvek člen sa môže odvolať na ustanovenia ďalej uvedených odsekov 4 a 5 v súvislosti s dovozom poľnohospodárskeho výrobku, pri ktorom boli opatrenia uvedené v článku 4 ods. 2 tejto dohody prevedené na bežné colné poplatky a ktorý je označený v jeho Listine koncesíí a záväzkov symbolom „SSG“ ako predmet koncesie, pre ktorú môžu byť uplatnené ustanovenia tohto článku, ak

- a) objem dovozov tohto výrobku vstupujúceho na colné územie člena poskytujúceho koncesiu počas ktoréhokoľvek roka presahuje počiatočnú úroveň, ktorá sa vzťahuje na existujúcu možnosť prístupu na trh, ako je uvedené v odseku 4 ďalej, alebo, ale nie súčasne
- b) cena, za ktorú dovozy takéhoto výrobku môžu vstúpiť na colné územie člena poskytujúceho koncesiu, je stanovená na báze dovozných cien CIF príslušnej dodávky, vyjadrená v domácej mene a klesá pod počiatočnú cenu rovnajúcu sa priemeru referenčnej ceny²⁾ príslušného výrobku za obdobie rokov 1986 - 1988.

¹⁾ Tieto opatrenia zahŕňajú kvantitatívne dovozné obmedzenia, vyrovnávacie dovozné dávky, minimálne dovozné ceny, neautomatizované dovozné licencie, netarifné opatrenia udržiavané prostredníctvom štátnych obchodných podnikov, dobrovoľné vývozné obmedzenia a podobné opatrenia na hranici, iné ako bežné colné poplatky, či už sú dodržiavané podľa špecifických odchýlok z ustanovení GATT 1947 pre určitú krajinu, alebo nie, ale nezahŕňajú opatrenia udržiavané podľa ustanovenia o platobnej bilancii alebo podľa iných všeobecných, poľnohospodárstva sa špecificky netýkajúcich ustanovení GATT 1994, alebo ostatných mnohostranných obchodných dohôd v prílohe 1A k Dohode WTO.

²⁾ Referenčná cena používaná pri uplatňovaní ustanovení tohto odseku bude všeobecne priemernou CIF cenou za jednotku príslušného výrobku, alebo bude inak prirátanou cenou zodpovedajúcou kvalite výrobku na príslušnom stupni spracovania. Následne po jej počiatočnom

2. Dovozy v rámci záväzkov bežného a minimálneho prístupu stanovené ako súčasť koncesie podľa odseku 1 budú na účely zisťovania objemu dovozov vyžadovaných na uplatnenie ustanovení odseku 1 a) a odseku 4 započítané, ale dovozy podľa týchto záväzkov nebudú dotknuté žiadnym dodatočným clom vyrubeným buď podľa odseku 4, alebo podľa odseku 5 uvedeného ďalej.

3. Akékoľvek dodávky príslušného výrobku, ktoré boli odoslané na základe zmluvy uzavretej predtým, ako bolo vyrubené dodatočné clo podľa odseku 1 a) a odseku 4, budú oslobodené od takéhoto dodatočného cla s podmienkou, že môžu byť na účely uplatňovania ustanovenia odseku 1 a) v tom roku započítané do objemu dovozov príslušného výrobku počas nasledujúceho roku.

4. Akékoľvek dodatočné clo vyrubené podľa odseku 1 a) bude zachované len do konca roka, v ktorom bolo vyrubené, a môže byť vyrubené len na úrovni, ktorá nepresiahne jednu tretinu úrovne bežných colných poplatkov platných v roku, v ktorom sa opatrenie uskutočnilo. Počiatočná úroveň bude stanovená v súlade s nasledujúcou schémou založenou na možnostiach prístupu na trh definovaných ako dovozy v percentách zo zodpovedajúcej domácej spotreby³⁾ počas troch predchádzajúcich rokov, pre ktoré sú dostupné údaje:

- a) v prípade, že takéto možnosti prístupu výrobku na trh sú menšie alebo sa rovnajú 10 %, bude sa základná počiatočná úroveň rovnáť 125 %,
- b) v prípade, že takéto možnosti prístupu výrobku na trh sú väčšie ako 10 %, ale menšie alebo sa rovnajú 30 %, bude sa základná počiatočná úroveň rovnáť 110 %,
- c) v prípade, že takéto možnosti prístupu výrobku na trh sú väčšie ako 30 %, bude sa základná počiatočná úroveň rovnáť 105 %.

Vo všetkých prípadoch môže byť dodatočné clo vyrubené v ktoromkoľvek roku, keď absolútny objem dovozov príslušného výrobku vstupujúceho na colné územie člena poskytujúceho koncesiu presiahne sumu (x) stanovenú zo základnej počiatočnej úrovne, ako sa už uviedlo, vynásobenú priemerným množstvom dovozov za tri predchádzajúce roky, za ktoré sú k dispozícii údaje, a (y) zmenu absolútneho objemu domácej spotreby príslušného výrobku za posledný rok, pre ktorý sú údaje v porovnaní s predchádzajúcim rokom k dispozícii, za predpokladu, že počiatočná úroveň nebude nižšia ako 105 % priemerného množstva dovozov v (x), ako sa už uviedlo.

5. Dodatočné clo vyrubené podľa odseku 1 b) bude stanovené v súlade s týmto postupom:

- a) ak je rozdiel medzi dovoznou cenou CIF dodávky v domácej mene (ďalej len „dovozná cena“) a počiatočnou cenou definovanou podľa tohto pododseku nižší alebo sa rovná 10 % počiatočnej ceny, nebude vyrubené žiadne dodatočné clo,
- b) ak je rozdiel medzi dovoznou cenou a počiatočnou cenou (ďalej len „rozdiel“) väčší ako 10 %, ale menší alebo sa rovná 40 % počiatočnej ceny, bude sa dodatočné clo rovnáť 30 % sumy, o ktorú rozdiel prekročil 10 %,
- c) ak je rozdiel väčší ako 40 %, ale menší alebo sa rovná 60 % počiatočnej ceny, bude sa dodatočné clo rovnáť 50 % sumy, o ktorú rozdiel prekročil 40 %, plus dodatočné clo povolené podľa písmena b),
- d) ak je rozdiel väčší ako 60 %, ale menší alebo sa rovná 75 %, bude sa dodatočné clo rovnáť 70 % sumy, o ktorú rozdiel presahuje 60 % počiatočnej ceny, plus dodatočné cla povolené podľa písmen b) a c),
- e) ak je rozdiel väčší ako 75 % počiatočnej ceny, bude sa dodatočné clo rovnáť 90 % sumy, o ktorú rozdiel presahuje 75 %, plus dodatočné cla povolené podľa písmen b), c) a d).

6. Pre skaziteľné a sezónne výrobky sa budú uvedené podmienky uplatňovať takým spôsobom, ktorý vezme do úvahy špecifické vlastnosti týchto výrobkov. Najmä však môžu byť použité kratšie časové obdobia podľa odseku 1 a) a odseku 4, odvolávajú sa na primerané obdobia v rámci základného obdobia a rozdielne referenčné ceny pre odlišné obdobia podľa odseku 1 b).

7. Uplatňovanie zvláštnych ochranných opatrení sa bude vykonávať transparentným spôsobom. Ktorýkoľvek člen uplatňujúci opatrenia podľa odseku 1 a) podá písomné oznámenie zahŕňajúce príslušné údaje Poľnohospodárskemu výboru v takom predstihu, ako je to možné, v každom konkrétnom prípade do 10 dní od uskutočnenia takého opatrenia. V prípadoch, keď musia byť zmeny v objemoch spotreby rozpísané na jednotlivé colné položky, ktoré podliehajú odseku 4, budú príslušné údaje zahŕňať informáciu a metódy použité pri rozpísovaní týchto zmien. Člen uplatňujúci opatrenie podľa odseku 4 poskytne každému zainteresovanému členovi príležitosť konzultovať podmienky uplatňovania takéhoto opatrenia. Ktorýkoľvek člen uplatňujúci opatrenie podľa odseku 1 b) podá Poľnohospodárskemu výboru písomné oznámenie vrátane potrebných údajov do 10 dní od uplatnenia prvého takéhoto opatrenia, alebo pri skaziteľných a sezónnych výrobkoch od prvého opatrenia v ktoromkoľvek období. Členovia sa zaväzujú, ak je to možné, neuchyľovať sa k ustanoveniam odseku 1 b), keď objem dovozov príslušných výrobkov klesá. V každom prípade člen zavádzajúci takéto opatrenie poskytne všetkým zainteresovaným členom príležitosť na konzultovanie, pokiaľ ide o podmienky použitia takéhoto opatrenia.

8. Tam, kde sa opatrenia uplatňujú v súlade s odsekmi 1 až 7, členovia sa zaväzujú nehľadať ochranu v súvislosti s týmito opatreniami v ustanoveniach článku XIX ods. 1 a) a ods. 3 GATT 1994 alebo v článku 8 ods. 2 Dohody o ochranných opatreniach.

9. Ustanovenia tohto článku ostanú v platnosti počas trvania reformného procesu uvedeného v článku 20.

ČASŤ IV

Článok 6

3) použitie bude zverejnená a dostupná v nevyhnutnom rozsahu tak, aby dovolila ostatným členom vyrubiť dodatočné clo, ktoré možno vyrubiť.

³⁾ Tam, kde nie je vzatá do úvahy domáca spotreba, použije sa základná počiatočná úroveň podľa odseku 4 a).

Závazky vzťahujúce sa na domácu podporu

1. Závazky vzťahujúce sa na zníženie domácej podpory každého člena, obsiahnuté v časti IV jeho Listiny koncesí a záväzkov sa budú týkať všetkých jeho domácich podpôr v prospech poľnohospodárskych výrobcov s výnimkou domácich opatrení, ktoré nepodliehajú zníženiu podľa kritérií stanovených v tomto článku a v prílohe 2 k tejto dohode. Závazky sú vyjadrené v celkovej agregovanej miere podpôr a v „ročných a konečných viazaných úrovniach záväzkov“.

2. V súlade s tým, že v priebehu strednodobého preskúmania bolo dohodnuté, že vládne opatrenia týkajúce sa priamej alebo nepriamej pomoci na podporu rozvoja poľnohospodárstva a vidieka sú neoddeliteľnou súčasťou rozvojových programov rozvojových krajín, budú investičné podpory, ktoré sú všeobecne používané v poľnohospodárstve členských rozvojových krajín, a podpory poľnohospodárskych vstupov všeobecne používané výrobcami s nízkymi príjmami alebo s obmedzenými zdrojmi v rozvojových členských krajinách, oslobodené od záväzkov na zníženie domácich podpôr, ktoré by sa inak mohli vzťahovať na takéto opatrenia, rovnako ako sú oslobodené domáce podpory výrobcov v rozvojových členských krajinách podporujúcich nahradenie pestovania nedovolených rastlín na výrobu narkotík. Nebude sa vyžadovať, aby domáca podpora spĺňajúca kritériá tohto odseku bola členovi zahrnutá do výpočtu bežnej celkovej AMS.

3. Bude sa vychádzať z toho, že člen splnil svoje záväzky na zníženie domácej podpory v tom roku, v ktorom jeho domáca podpora v prospech poľnohospodárskych výrobcov vyjadrená v bežných celkových AMS neprekročí zodpovedajúcu ročnú alebo konečnú viazanú úroveň záväzku špecifikovaného v časti IV Listiny koncesí a záväzkov člena.

4. a) Od člena sa nebude požadovať, aby zahrnul do výpočtu svojej bežnej celkovej AMS a aby znížil

- i) domácu podporu na určitý výrobok, ktorá by inak mala byť zahrnutá do výpočtu bežnej AMS člena, ak takáto podpora neprekročí 5 % celkovej hodnoty výroby základného výrobku člena počas príslušného roka, a
- ii) domácu podporu výrobkovo nešpecifikovanú, ktorá by inak mala byť zahrnutá do výpočtu bežnej AMS člena, ak takáto podpora neprekročí 5 % hodnoty celkovej poľnohospodárskej výroby tohto člena.

b) Pre rozvojové členské krajiny bude najnižším percentom (de minimis) podľa tohto odseku 10 %.

5. a) Priame platby v rámci programov obmedzujúcich výrobu sa nebudú týkať záväzkov na zníženie domácej podpory, ak

- i) také platby sa vzťahujú na určitú plochu a výnos, alebo
- ii) také platby sú uskutočnené na 85 % alebo menej, ako je základná úroveň výroby, alebo
- iii) platby za živý dobytok sú uskutočnené na stanovený počet kusov.

b) Oslobodenie od záväzku na zníženie priamych platieb spĺňajúcich uvedené kritériá sa prejaví vylúčením hodnoty týchto priamych platieb z výpočtu bežnej celkovej AMS člena.

Článok 7

Všeobecné pravidlá pre domáce podpory

1. Každý člen zabezpečí, aby všetky domáce podporné opatrenia v prospech poľnohospodárskych výrobcov, ktoré sa netýkajú záväzku na zníženie, pretože zodpovedajú kritériám stanoveným v prílohe 2 k tejto dohode, sa dodržiavali v súlade s nimi.

2. a) Akékoľvek opatrenia na domácu podporu v prospech poľnohospodárskych výrobcov vrátane každej modifikácie takéhoto opatrenia a akákoľvek podpora, ktorá je následne zavedená a nemôže byť preukázané, že vyhovuje kritériám v prílohe 2 k tejto dohode alebo že je oslobodená od zníženia z dôvodu akéhokoľvek iného ustanovenia tejto dohody, bude zahrnutá do výpočtu bežnej celkovej AMS člena.

b) Tam, kde neexistuje žiadny záväzok na celkovú AMS v časti IV Listiny koncesí a záväzkov člena, tento člen neposkytne podporu poľnohospodárskym výrobcom nad príslušnú minimálnu úroveň stanovenú v článku 6 ods. 4.

ČASŤ V

Článok 8

Závazky týkajúce sa vývozných súťaží

Každý člen sa zaväzuje neposkytovať vývozné subvencie inak než v súlade s touto dohodou a so záväzkami stanovenými v Listine koncesí a záväzkov člena.

Článok 9

Závazky vzťahujúce sa na vývozné subvencie

1. Závazky na zníženie vývozných subvencií sa podľa tejto dohody vzťahujú na tieto vývozné subvencie:

- a) rozhodnutia vlád alebo ich orgánov o poskytnutí priamych podpôr vrátane platieb v naturáliách podniku, výrobnému odvetviu, výrobcom poľnohospodárskych výrobkov, družstvu alebo inému združeniu takýchto výrobcov, alebo predajným organizáciám závislým od výsledkov vývozu,
- b) predaj alebo dispozičné práva na vývoz neobchodných zásob poľnohospodárskych výrobkov vládami alebo ich orgánmi za nižšiu cenu, ako je porovnateľná cena platená kupujúcimi za podobný výrobok na domácom trhu,

- c) platby za vývoz poľnohospodárskeho výrobku, ktoré sú financované na základe vládneho opatrenia bez ohľadu na to, či je, alebo nie je uplatnené zaťaženie štátnej pokladne vrátane platieb, ktoré sú financované z výnosov daní vyrubených na príslušný poľnohospodársky výrobok alebo na poľnohospodársky výrobok, z ktorého vyvážaný výrobok pochádza,
 - d) rozhodnutie o poskytnutí subvencie na zníženie nákladov na uskutočnenie vývozu poľnohospodárskych výrobkov (iných než široko používaných služieb na podporu vývozu a poradenských služieb) vrátane nákladov na manipuláciu, zvyšovanie kvality a ostatné spracovateľské náklady a náklady na medzinárodnú a námornú prepravu,
 - e) vnútorné prepravné náklady a náklady spojené s odoslaním zásielky na vývoz, zabezpečované alebo nariadené vládami za výhodnejších podmienok ako pre domáce zásielky,
 - f) subvencie na poľnohospodárske výrobky určené na zapracovanie do vyvážaných výrobkov.
2. a) S výnimkou ustanovení písmena b) úroveň záväzkov na vývozné subvencie pre každý rok vykonávacieho obdobia, ako sú stanovené v Listine koncesíí a záväzkov člena, predstavuje, pokiaľ ide o vývozné subvencie uvedené v odseku 1,
- i) v prípade záväzkov na zníženie rozpočtových výdavkov najvyššiu úroveň výdavkov na takéto subvencie, ktoré môžu byť pridelené alebo vydané v tomto roku, ak ide o príslušný poľnohospodársky výrobok alebo o skupinu výrobkov, a
 - ii) v prípade záväzkov na zníženie množstva vývozu najvyššie množstvo poľnohospodárskeho výrobku alebo skupiny výrobkov, na ktoré môžu byť vývozné subvencie poskytnuté v tomto roku.
- b) Od druhého do piateho roku vykonávacieho obdobia môže člen poskytnúť vývozné subvencie uvedené v odseku 1 v danom roku nad zodpovedajúcu úroveň ročného záväzku, ak ide o výrobky alebo skupiny výrobkov stanovených v časti IV Listiny koncesíí a záväzkov člena s podmienkou, že
- i) súhrnná suma rozpočtových výdavkov na tieto subvencie nepresiahne od začiatku vykonávacieho obdobia až do predmetného roku súhrnnú sumu, ktorá by vyplývala z úplného dodržania príslušnej úrovne ročného rozpočtového záväzku stanoveného v Listine koncesíí a záväzkov člena o viac ako 3 % úroveň základného obdobia týchto rozpočtových výdavkov,
 - ii) súhrnné množstvá vývozu, ktoré využívajú takéto vývozné subvencie, nepresiahnu od začiatku vykonávacieho obdobia do predmetného roku súhrnné množstvá, ktoré by vyplývali z úplného dodržania príslušnej úrovne ročného kvantitatívneho záväzku stanoveného v Listine koncesíí a záväzkov člena, o viac ako 1,75 % množstvo základného obdobia,
 - iii) celkové súhrnné sumy rozpočtových výdavkov na takéto vývozné subvencie a množstvá používajúce takéto vývozné subvencie počas celého vykonávacieho obdobia nie sú vyššie ako súhrn, ktorý by vyplýval z úplného dodržania príslušnej úrovne ročných záväzkov stanovených v Listine koncesíí a záväzkov člena, a
 - iv) rozpočtové výdavky člena na vývozné subvencie a množstvá používajúce takéto subvencie pri ukončení vykonávacieho obdobia nie sú vyššie ako 64 %, prípadne 79 % úrovne základného obdobia 1986 - 1990. Pre rozvojové členské krajiny to bude 76 %, prípadne 86 %.
3. Záväzky súvisiace s obmedzeniami rozširovania rozsahu subvencovania vývozu sú tie, ktoré sú stanovené v Listinách koncesíí a záväzkov.
4. Počas vykonávacieho obdobia sa nebude od rozvojových členských krajín požadovať, aby prijali záväzky na vývozné subvencie uvedené v odseku 1 d) a e) s podmienkou, že sa nepoužijú spôsobom, ktorý by obchádzal záväzky na zníženie.

Článok 10

Zamedzenie obchádzaniu záväzkov na vývozné subvencie

1. Vývozné subvencie neuvedené v článku 9 ods. 1 sa nepoužijú spôsobom, ktorý má za následok obchádzanie záväzkov alebo ktorý môže viesť k obchádzaniu záväzkov na vývozné subvencie; ani neobchodné transakcie sa nebudú využívať na obchádzanie takýchto záväzkov.

2. Členovia sa zaväzujú pracovať pre rozvoj medzinárodne dohodnutých pravidiel upravujúcich vývozné úvery, vývozné úverové záruky alebo poisťovacie programy a po dohode o takýchto pravidlách poskytovať vývozné úvery, vývozné úverové záruky alebo poisťovacie programy iba v súlade s nimi.

3. Každý člen, ktorý tvrdí, že akékoľvek množstvo vyvážané nad úroveň záväzkov na zníženie nie je subvencované, musí preukázať, že žiadna vývozná subvencia bez ohľadu na to, či je uvedená v článku 9, alebo nie, nebola poskytnutá na príslušné vyvážané množstvo.

4. Členovia, ktorí poskytujú medzinárodnú potravinovú pomoc, zabezpečia, že

- a) rozhodnutie o medzinárodnej potravinovej pomoci nebude priamo či nepriamo viazané na obchodné vývozy poľnohospodárskych výrobkov do krajín prijímateľa,
- b) transakcie medzinárodnej potravinovej pomoci vrátane dvojstrannej potravinovej pomoci, ktoré budú vyjadrené peňažne, sa uskutočnia v súlade so „Zásadami FAO o rozdeľovaní prebytkov a poradných povinností“ a kde je to vhodné, systémom bežných obchodných operácií (Usual Marketing Requirements System - UMRs) a
- c) takáto pomoc sa poskytne v čo najväčšom rozsahu umožňujúcom formou daru alebo podľa podmienok nemenej výhodných, než sa poskytujú v súlade s článkom IV Konvencie o potravinovej pomoci 1986.

Článok 11

Zapracované výrobky

V žiadnom prípade nemôže subvencia poskytnutá na jednotku zapracovaného základného poľnohospodárskeho výrobku presiahnuť subvenciu na jednotku, ktorá by bola zaplatená pri vývoze základného výrobku.

ČASŤ VI

Článok 12

Pravidlá na zákazy a obmedzenia vývozu

1. Ak člen zavedie akékoľvek nové zákazy alebo obmedzenia vývozu potravín v súlade s článkom XI ods. 2 a) GATT 1994, musí zachovávať tieto ustanovenia:

- a) člen zavádzajúci zákaz alebo obmedzenie vývozu bude venovať náležitú pozornosť účinkom takéhoto zákazu alebo obmedzenia na potravinovú zabezpečenosť dovážajúceho člena,
- b) predtým, ako ktorýkoľvek člen zavedie zákaz alebo obmedzenie vývozu, oznámi v reálne možnom predstihu Poľnohospodárskemu výboru písomnú informáciu obsahujúcu povahu a trvanie takéhoto opatrenia a na požiadanie bude konzultovať s ktorýmkoľvek iným členom, ktorý má podstatný záujem ako dovozca, akúkoľvek záležitosť súvisiacu s príslušným opatrením. Člen zavádzajúci takýto zákaz alebo obmedzenie vývozu poskytne na požiadanie tohto člena nevyhnutné informácie.

2. Ustanovenia tohto článku sa nebudú vzťahovať na žiadnu rozvojovú členskú krajinu, pokiaľ toto opatrenie nie je prijaté rozvojovou členskou krajinou, ktorá je výlučne vývozcom špecifickej potraviny, ktorej sa opatrenie týka.

ČASŤ VII

Článok 13

Obmedzenia

Počas vykonávacieho obdobia, napriek ustanoveniam GATT 1994 a Dohody o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach (v tomto článku len „Dohoda o subvenciách“),

- a) domáce podporné opatrenia, ktoré sú v úplnom súlade s ustanoveniami prílohy 2 k tejto dohode, budú
 - i) nenapadnuteľné subvencie na účely vyrovnávacích cieľ,⁴⁾
 - ii) výnimky z opatrení založených na článku XVI GATT 1994 a časti III Dohody o subvenciách a
 - iii) výnimky z opatrení založených na zrušení alebo znížení výhod z colných koncesií vyplývajúcich pre iného člena podľa článku II GATT 1994 v zmysle článku XXIII ods. 1 b) GATT 1994;
- b) domáce podpory, ktoré sú v úplnom súlade s ustanoveniami článku 6 tejto dohody vrátane priamych platieb, ktoré sú v súlade s ustanoveniami odseku 5, ako sú uvedené v Listine koncesií a záväzkov každého člena, ako aj domáce podpory v rámci minimálnych úrovní a v súlade s článkom 6 ods. 2, budú
 - i) oslobodené od vyrubenia vyrovnávacích cieľ, ak zistenie ujmy alebo jej hrozby bude uskutočnené v súlade s článkom VI GATT 1994 a s časťou V Dohody o subvenciách a obmedzenie sa preukáže pri začatí každého preskúmania týkajúceho sa vyrovnávacích cieľ,
 - ii) výnimkou z opatrení podľa článku XVI ods. 1 GATT 1994 alebo podľa článkov 5 a 6 Dohody o subvenciách za predpokladu, že takéto opatrenia neposkytujú podporu špecifickej komodite nad úroveň, o ktorej sa rozhodlo počas obchodného roku 1992, a
 - iii) výnimkou z opatrení založených na nenásilnom zrušení alebo znížení výhod z colných koncesií poskytnutých inému členovi podľa článku II GATT 1994 v zmysle článku XXIII ods. 1 b) GATT 1994 za predpokladu, že takéto opatrenia neposkytnú podporu špecifickej komodite nad úroveň, o ktorej sa rozhodlo počas obchodného roku 1992;
- c) vývozné podpory, ktoré sú v úplnom súlade s ustanoveniami časti V tejto dohody, ako sa uvádza v každej Listine koncesií a záväzkov člena, budú
 - i) podliehať vyrovnávacím clám iba na základe zistenia ujmy alebo jej hrozby založenej na objeme, účinku na cenu alebo následnom vplyve v súlade s článkom VI GATT 1994 a s časťou V Dohody o subvenciách a obmedzenie sa preukáže pri začatí každého konania týkajúceho sa vyrovnávacích cieľ a
 - ii) výnimkou z opatrení vyplývajúcich z článku XVI GATT 1994 alebo z článkov 3, 5 a 6 Dohody o subvenciách.

ČASŤ VIII

Článok 14

Sanitárne a fytosanitárne opatrenia

Členovia súhlasia s nadobudnutím platnosti Dohody o sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach.

⁴) „Vyrovnávacie clá“, pokiaľ sa na ne odvoláva v tomto článku, sú tie, ktoré sú predmetom úpravy článku VI GATT 1994 a časti V Dohody o subvenciách a vyrovnávacích opatreniach.

ČASŤ IX

Článok 15

Zvlášťne a rozdielne zaobchádzanie

1. Uznávajúc, že rozdielne a priaznivejšie zaobchádzanie je pre rozvojové členské krajiny neoddeliteľnou súčasťou rokovania, zvlášťne a rozdielne zaobchádzanie, ak ide o záväzky, sa bude poskytovať tak, ako je uvedené v príslušných ustanoveniach tejto dohody a ako je zahrnuté v Listinách koncesíí a záväzkov.

2. Rozvojové členské krajiny budú mať možnosť uplatňovať záväzky na zníženie počas 10 rokov. Od najmenej rozvinutých členských krajín sa nebude požadovať, aby prijali záväzky na zníženie.

ČASŤ X

Článok 16

Najmenej rozvinuté krajiny a rozvojové krajiny úplne závislé od dovozu potravín

1. Vyspelé členské krajiny podniknú opatrenie, ktoré je stanovené rozhodnutím o opatreniach týkajúcich sa možných negatívnych účinkov reformného programu na najmenej rozvinuté krajiny a na rozvojové krajiny úplne závislé od dovozu potravín.

2. Poľnohospodársky výbor bude podľa potreby kontrolovať plnenie tohto rozhodnutia.

ČASŤ XI

Článok 17

Poľnohospodársky výbor

Týmto sa zriaďuje Poľnohospodársky výbor.

Článok 18

Preskúvanie plnenia záväzkov

1. Pokrok v plnení záväzkov dohodnutých podľa reformného programu Uruguajského kola bude preskúmať Poľnohospodársky výbor.

2. Preskúvanie sa uskutoční na základe oznámení, ktoré členovia v tejto súvislosti a v stanovených lehotách predložia, ako aj na základe dokumentácie, o ktorej prípravu môže Sekretariát požiadať na uľahčenie kontrolného procesu.

3. Okrem oznámení predkladaných podľa odseku 2 člen okamžite oznámi každé nové domáce opatrenie alebo zmenu existujúceho opatrenia, pre ktoré sa požaduje oslobodenie od zníženia. Toto oznámenie bude obsahovať podrobnosti o novom alebo zmenenom opatrení a jeho súlad s dohodnutými kritériami uvedenými buď v článku 6, alebo v prílohe 2 k tejto dohode.

4. V kontrolnom procese budú členovia venovať náležitú pozornosť vplyvu nadmernej miery inflácie na schopnosť každého člena dodržať svoje záväzky v domácej podpore.

5. Členovia sa dohodli každoročne konzultovať v Poľnohospodárskom výbore svoju účasť na normálnom raste svetového obchodu s poľnohospodárskymi výrobkami v rámci záväzkov na vývozné subvencie podľa tejto dohody.

6. Preskúvanie zabezpečí členom príležitosť predložiť akúkoľvek otázku vzťahujúcu sa na plnenie záväzkov podľa reformného programu uvedeného v tejto dohode.

7. Každý člen môže upozorniť Poľnohospodársky výbor na akékoľvek opatrenie, o ktorom predpokladá, že ho mal oznámiť iný člen.

Článok 19

Konzultácie a urovnávanie sporov

Ustanovenia článkov XXII a XXIII GATT 1994 vypracované a uplatňované v Dohovore o urovnávaní sporov sa použijú pri konzultáciách a urovnávaní sporov podľa tejto dohody.

ČASŤ XII

Článok 20

Pokračovanie reformného procesu

Uznávajúc, že dlhodobý cieľ podstatného postupného znižovania podpory a ochrany, ktorý smeruje k zásadnej reforme, je trvalo pokračujúci proces, členovia súhlasia, že rokovania o pokračovaní procesu sa začnú rok pred koncom vykonávacieho obdobia, berúc do úvahy

- a) skúsenosť z plnenia záväzkov na zníženie k tomuto dátumu,
- b) účinky záväzkov znižovania na svetový obchod v poľnohospodárstve,
- c) neobchodné záujmy, zvláštne a rozdielne zaobchádzanie pre rozvojové členské krajiny a cieľ stanoviť spravodlivý a trhovu orientovaný poľnohospodársky obchodný systém a ďalšie ciele a záujmy uvedené v preambule tejto dohody a
- d) ďalšie záväzky, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie uvedených dlhodobých cieľov.

ČASŤ XIII

Článok 21

Záverečné ustanovenia

1. Ustanovenia GATT 1994 a ďalších mnohostranných obchodných dohôd v prílohe 1A k Dohode WTO sa budú uplatňovať v súlade s ustanoveniami tejto dohody.
2. Prílohy k tejto dohode sa týmto stávajú jej neoddeliteľnou súčasťou.

PRÍLOHA 1

ZOZNAM VÝROBKOV

1. Táto dohoda bude zahŕňať nasledujúce výrobky:

- i) kapitoly Harmonizovaného systému 1 až 24 bez rýb a rybích výrobkov a ďalej^{*)}
- ii)

HS položka	2905.43	(manitol)
HS položka	2905.44	(sorbitol)
HS záhlavie	33.01	(silice)
HS záhlavie	35.01 až 35.05	(albuminoidné látky, modifikované škroby, lepidlá)
HS položka	3809.10	(prípravky na úpravu povrchu)
HS položka	3823.60	(sorbitol iný než 2905.44)
HS záhlavie	41.01 až 41.03	(surové kože a kožky)
HS záhlavie	43.01	(surové kožušiny)
HS záhlavie	50.01 až 50.03	(surový prírodný hodváb a hodvábný odpad)
HS záhlavie	51.01 až 51.03	(vlna a zvieracie chlpy, odpad)
HS záhlavie	52.01 až 52.03	(bavlna nemykaná, mykaná, nečesaná, česaná, odpad)
HS záhlavie	53.01	(surový ľan)
HS záhlavie	53.02	(surové konope)

2. Uvedené položky nebudú obmedzovať zoznam výrobkov Dohody o uplatňovaní sanitárnych a fytosanitárnych opatrení.

PRÍLOHA 2

DOMÁCA PODPORA: ZÁKLAD PRE VÝNIMKU ZO ZÁVÄZKOV NA ZNÍŽENIE

1. Domáca podpora, pre ktorú sa požaduje výnimka zo záväzkov na zníženie, musí spĺňať základnú požiadavku, že nemá, alebo má len minimálne účinky poškodzujúce obchod alebo poškodzujúce výrobu. Zároveň všetky prípady, pre ktoré sa požaduje výnimka, musia byť v súlade s nasledujúcimi základnými kritériami:

- a) konkrétna podpora sa bude poskytovať prostredníctvom vládneho programu financovaného štátom (vrátane ušlého príjmu vlády) a nebude zahŕňať prevody od spotrebiteľov,
- b) konkrétna podpora nebude mať vplyv na poskytnutie cenovej podpory výrobcom.

Ďalej musia byť v súlade so špecifickými subvenčnými kritériami a podmienkami uvedenými v ďalšom texte.

Vládne programy týkajúce sa služieb

2. Všeobecné služby

*) Označenia výrobkov uvedené v zátvorkách nie sú úplne vyčerpávajúce.

Podpory v tejto kategórii zahŕňajú výdavky (alebo ušlé príjmy) vo vzťahu k programom, ktoré poskytujú pomoc alebo výhody poľnohospodárskym alebo vidieckym komunitám. Nezahŕňajú priame platby výrobcom ani spracovateľom. Také programy, aké sú ako príklad zahrnuté v nasledujúcom zozname, budú spĺňať všeobecné kritériá stanovené v odseku 1 a tieto špecifické podmienky:

- a) výskum vrátane všeobecného výskumu, výskum v súvislosti s programami na ochranu životného prostredia a výskumné programy súvisiace s určitými výrobkami;
- b) kontrola škodcov a chorôb vrátane všeobecných a špecifických opatrení pri určitých výrobkoch proti škodcom a chorobám, ako sú systémy včasného varovania, karanténa a vyhubenie;
- c) výcvikové služby vrátane všeobecných a špeciálnych výcvikových zariadení;
- d) prednáškové a poradenské služby vrátane poskytnutia prostriedkov na uľahčenie prenosu informácií a výsledkov výskumu k výrobcom a spotrebiteľom;
- e) inšpekčné služby vrátane všeobecných inšpekčných služieb a kontroly jednotlivých výrobkov na zdravotné, bezpečnostné, klasifikačné a šandardizačné účely;
- f) marketingové a propagačné služby vrátane informácií o trhu, poradenstva a propagácie v súvislosti s jednotlivými výrobkami, ale bez nákladov na nešpecifikované účely, ktoré by predávajúci mohli využiť na zníženie ich predajnej ceny alebo na poskytnutie priamej ekonomickej výhody pre kupujúcich,
- g) služby poskytované v oblasti infraštruktúry vrátane elektrickej siete, ciest a ostatných spôsobov prepravy, zariadenia trhov a prístavov, zariadenia na dodávku vody, priehrad a odvodňovacích systémov a infraštruktúry spojenej s programami na ochranu životného prostredia. Vo všetkých prípadoch budú náklady určené iba na zabezpečenie alebo výstavbu investičných zariadení a nebudú zahŕňať iné subvenčné opatrenia na zariadenia fariem, než je sieť všeobecne dostupných verejných služieb. Okrem toho nebudú zahŕňať subvencie materiálových vstupov ani prevádzkových nákladov, ani preferenčných užívateľských poplatkov.

3. Verejné skladové hospodárstvo na účely potravinovej bezpečnosti.⁵⁾

Výdavky (alebo ušlé príjmy) v súvislosti s vytváraním a udržiavaním zásob výrobkov, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť programu potravinovej bezpečnosti vymedzenej v národnej legislatíve. Program môže zahŕňať ako svoju účasť vládnu pomoc súkromným skladom výrobkov.

Objem a vytváranie takýchto zásob bude zodpovedať vopred určeným cieľom vzťahujúcim sa výhradne na potravinovú bezpečnosť. Proces vytvárania a rozdeľovania zásob bude z finančného hľadiska transparentný. Nákupy potravín vládou sa budú uskutočňovať za bežné trhové ceny a predaj zo skladov na potravinovú bezpečnosť sa nebude uskutočňovať za nižšiu cenu, ako je bežná domáca trhová cena za daný výrobok a kvalitu.

4. Domáca potravinová pomoc⁶⁾

Výdavky (alebo ušlé príjmy) v súvislosti so zabezpečením domácej potravinovej pomoci vrstvám obyvateľstva v núdzi.

Právo získať potravinovú pomoc bude podliehať jasne stanoveným kritériám vzťahujúcim sa na ciele nutričnej výživy. Taká pomoc bude mať formu priameho zabezpečenia dodávok potravín tým, ktorých sa to týka, alebo poskytnutia prostriedkov, ktoré umožnia tým, ktorí spĺňajú stanovené podmienky, nakupovať potraviny buď za trhové, alebo za subvenčné ceny. Nákupy potravín vládou sa budú uskutočňovať za bežné trhové ceny a financovanie a vykonávanie pomoci bude transparentné.

5. Priame platby výrobcom

Podpora poskytovaná prostredníctvom priamych platieb (alebo z ušlých príjmov vrátane platieb v naturáliách) výrobcom, pre ktorých sa požaduje výnimka zo záväzkov na zníženie, musí spĺňať základné kritériá uvedené v odseku 1 a ďalej špecifické kritériá uplatňované na jednotlivé druhy priamych platieb tak, ako sú uvedené v odsekoch 6 až 13. Tam, kde sa žiada výnimka pre akýkoľvek existujúci alebo nový druh priamej platby iný, než je uvedené v odsekoch 6 až 13, musí zodpovedať kritériám b) až e) odseku 6 spolu so všeobecnými kritériami uvedenými v odseku 1.

6. Tlmená podpora príjmu

- a) Právo získať takéto platby bude určené presne stanovenými kritériami, ako je príjem, štatút výrobcu alebo majiteľa pôdy, faktor použitia alebo úroveň výroby počas určeného a pevne stanoveného obdobia.
- b) Suma takýchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nebude súvisieť, a ani nebude založená na druhu, ani na objeme výroby (vrátane počtu živého dobytku), na ktoré sa zaviazal výrobca v ktoromkoľvek roku nasledujúcom po základnom období.

⁵⁾ V zmysle odseku 3 tejto prílohy sa budú vládne programy skladového hospodárstva na účely potravinovej bezpečnosti v rozvojových krajinách, ktorých činnosť je transparentná a v súlade s oficiálne zverejňovanými objektívnymi kritériami alebo smernicami, považovať za zlučiteľné s ustanoveniami tohto odseku vrátane programov, podľa ktorých sa zásoby potravín na potravinovú bezpečnosť získajú a uvoľnia za úradne stanovené ceny za predpokladu, že rozdiel medzi obstarávacou cenou a zahraničnou referenčnou cenou je započítaný do AMS.

⁶⁾ Na účely odsekov 3 a 4 tejto prílohy sa bude zaobstarávanie potravinárskych výrobkov za subvenčné ceny s cieľom pokryť potravinové požiadavky mestskej a vidieckej chudoby v rozvojových krajinách na riadne stanovenom základe a za primerané ceny považovať za zlučiteľné s ustanoveniami tohto odseku.

- c) Suma takýchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nebude súvisieť, a ani nebude založená na domácich, ani na medzinárodne uplatňovaných cenách v akejkolvek výrobe uskutočnenej v ktoromkoľvek roku nasledujúcom po základnom období.
- d) Suma takýchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nebude súvisieť, ani nebude založená na faktoroch výroby použitých v ktoromkoľvek roku nasledujúcom po základnom období.
- e) Získanie takýchto platieb nie je podmienené uskutočnením žiadnej výroby.

7. Finančná účasť vlády na poistení príjmov a príjmov z programov záchranných sietí

- a) Právo získať takéto platby bude podmienené stratou príjmu, berúc do úvahy iba príjem pochádzajúci z poľnohospodárstva, ktorý presahuje 30 percent priemerného hrubého príjmu, alebo ekvivalent vyjadrený v čistom príjme (vylučujúc akékoľvek platby z tých istých alebo z podobných programov) za predchádzajúce trojročné obdobie alebo trojročný priemer vychádzajúci z predchádzajúceho päťročného obdobia s vylúčením najvyššej a najnižšej hodnoty. Každý výrobca, ktorý spĺňa túto podmienku, bude oprávnený získať také platby.
- b) Suma takých platieb bude kompenzovať najmenej 70 percent straty príjmu výrobcu v roku, v ktorom sa výrobca stal oprávneným získať túto pomoc.
- c) Suma všetkých takých platieb bude súvisieť výlučne s príjmom; nebude súvisieť s druhom ani s objemom výroby (vrátane počtu živého dobytku), na ktorý sa zaviazal výrobca, s domácimi či s medzinárodnými cenami uplatňovanými v tejto výrobe ani s činiteľmi použitými pri výrobe.
- d) Keď výrobca dostane v tom istom roku platby podľa tohto odseku a podľa odseku 8 (pomoc pri prírodných pohromách), suma týchto platieb bude nižšia ako 100 percent celkovej straty výrobcu.

8. Platby (uskutočnené buď priamo, alebo formou finančnej pomoci vlády pri programoch poistenia úrody) na podporu pri prírodných pohromách

- a) Právo získať také platby vznikne iba potom, keď vládne orgány formálne uznajú, že sa vyskytla, alebo sa vyskytuje prírodná, prípadne podobná pohroma (vrátane epidémií, zamorenia škodcami, nukleárnych nehôd a vojny na území príslušného člena), a spôsobí výrobné straty, ktoré presiahnu 30 percent priemernej výroby za predchádzajúce trojročné obdobie alebo trojročný priemer stanovený na základe predchádzajúceho päťročného obdobia s vylúčením najvyššej a najnižšej hodnoty.
- b) Platby po pohrome sa uskutočnia iba v prípade strát z príjmu, živého dobytku (vrátane platieb v súvislosti s veterinárnou liečbou zvierat), pôdy alebo iných výrobných činiteľov spôsobených touto prírodnou pohromou.
- c) Platby budú vyrovnávať straty len do výšky celkových nákladov takých strát a nebude sa vyžadovať určenie druhu ani množstva budúcej výroby.
- d) Platby uskutočnené počas pohromy nepresiahnu úroveň potrebnú na zabránenie alebo zmiernenie ďalších strát okrem tých, ktoré sú uvedené v kritériu písmena b).
- e) Keď výrobca dostane v tom istom roku platby podľa tohto odseku a podľa odseku 7 (poistenie príjmu a príjmu z programov záchranných sietí), suma takých platieb bude menšia ako 100 percent celkovej straty výrobcu.

9. Pomoc poskytovaná pri štrukturálnych úpravách prostredníctvom programov pre výrobcov, ktorí sú nútení ukončiť činnosť

- a) Právo získať takéto platby sa stanoví podľa jasne definovaných kritérií v programoch určených na uľahčenie ukončenia činnosti osôb pracujúcich v obchodovateľnej poľnohospodárskej výrobe alebo na uľahčenie ich prechodu do nepoľnohospodárskych činností.
- b) Platby budú podmienené tým, že príjemcovia celkom a natrvalo opustia obchodovateľnú poľnohospodársku výrobu.

10. Pomoc poskytovaná pri štrukturálnych úpravách prostredníctvom programov na nevyužívanie zdrojov

- a) Právo získať takéto platby sa určí podľa jasne definovaných kritérií v programoch navrhnutých na vyňatie pôdy alebo iných zdrojov vrátane živého dobytku z obchodovateľnej poľnohospodárskej výroby.
- b) Platby budú podmienené vyňatím pôdy z obchodovateľnej poľnohospodárskej výroby minimálne na tri roky a v prípade živého dobytku jeho porážkou alebo definitívnou likvidáciou.
- c) Platby nebudú vyžadovať, ani určovať žiadne alternatívne využitie takejto pôdy alebo iných zdrojov, ktoré zahŕňajú výrobu obchodovateľných poľnohospodárskych výrobkov.
- d) Platby nebudú súvisieť s druhom ani s množstvom výroby, ani s domácimi, ani s medzinárodnými cenami uplatňovanými vo výrobe, ktorá využíva pôdu alebo iné zdroje, ktoré zostávajú zachované pre výrobu.

11. Pomoc pri štrukturálnych úpravách poskytovaná prostredníctvom investičnej pomoci

- a) Právo získať takéto platby sa určí podľa jasne definovaných kritérií vo vládných programoch určených na pomoc finančnej alebo fyzickej reštrukturalizácie činností výrobcu v nadväznosti na objektívne preukázané štrukturálne nevýhody. Právo využívať takéto programy môže byť takisto založené na jasne stanovenom vládnom programe reprivatizácie poľnohospodárskej pôdy.

- b) Suma takýchto platieb v ktoromkoľvek danom roku nebude súvisieť s objemom výroby, ani nebude založená na druhu alebo objeme výroby (vrátane počtu živého dobytká) výrobcu v ktoromkoľvek roku nasledujúcom po základnom období, ak nenastane situácia podľa písmena e).
- c) Suma takýchto platieb v danom roku nebude súvisieť, ani nebude založená na domácich alebo medzinárodných cenách uplatňovaných na akúkoľvek výrobu zaručenú v ktoromkoľvek roku po základnom období.
- d) Platby sa budú poskytovať iba na časové obdobie nevyhnutné na realizáciu investícií, na ktoré sú určené.
- e) Platby nebudú obmedzené záväzkom ani určením, ktoré poľnohospodárske výrobky majú príjemcovia vyrábať s výnimkou určenia určitý výrobok nevyrábať.
- f) Platby budú obmedzené sumou požadovanou na vyrovnanie štrukturálnej nevýhody.

12. Platby podľa programov na ochranu životného prostredia

- a) Právo získať takéto platby bude stanovené ako súčasť jasne definovaného vládneho programu na ochranu životného prostredia alebo konzervačného programu a bude závisieť od plnenia špecifických podmienok v súlade s vládny programom vrátane podmienok súvisiacich s výrobnými metódami alebo vstupmi.
- b) Suma platby bude obmedzená na mimoriadne náklady alebo straty príjmu pri plnení vládneho programu.

13. Platby z programov regionálnej pomoci

- a) Právo získať takéto platby bude obmedzené na výrobcov v znevýhodnených regiónoch. Každý taký región musí mať jednoznačne určenú súvislú geografickú oblasť s definovateľnou ekonomickou a administratívnou identitou považovanou za znevýhodnenú na základe nestranných a objektívnych kritérií jasne stanovených v zákone alebo nariadení a poukazujúcich, že ťažkosti regiónu vznikajú za iných ako len dočasných okolností.
- b) Suma takých platieb v ktoromkoľvek danom roku nebude súvisieť, ani nebude založená na druhu alebo objeme výroby (vrátane počtu živého dobytká) zaručených výrobcov v ktoromkoľvek roku po základnom období, ak nepôjde o zníženie tejto výroby.
- c) Suma takých platieb v ktoromkoľvek danom roku nebude súvisieť, ani nebude založená na domácich alebo medzinárodných cenách uplatňovaných na akúkoľvek výrobu uskutočnenú v ktoromkoľvek roku po základnom období.
- d) Platby sa budú poskytovať iba výrobcov v regiónoch spĺňajúcich stanovené podmienky, zato však budú všeobecne dostupné všetkým výrobcov v rámci takýchto regiónov.
- e) Tam, kde je súvislosť s výrobnými faktormi, budú sa platby poskytovať v znižujúcej sa sadzbe nad prahovú úroveň stanovenú pre príslušného činiteľa.
- f) Platby budú obmedzené na mimoriadne náklady alebo na straty príjmu pri plnení poľnohospodárskej výroby v stanovenej oblasti.

PRÍLOHA 3

DOMÁCA PODPORA: VÝPOČET CELKOVEJ MIERY PODPÔR

1. Podľa ustanovení článku 6 sa celková miera podpôr (AMS) vypočíta jednotlivo pre každý základný poľnohospodársky výrobok, ktorý dostáva podporu trhovej ceny, nevynímajúc priame platby alebo akúkoľvek inú subvenciu nevyňatú zo záväzkov na zníženie (ostatné nevyňaté podpory). Podpora, ktorá nie je podľa výrobkov špecifikovaná, bude zahrnutá do jedného výrobkovo nešpecifikovaného AMS v celkových peňažných hodnotách.

2. Subvencie podľa odseku 1 budú zahŕňať rozpočtové výdavky vrátane ušlých príjmov vlád alebo ich orgánov.

3. Zahrnutá bude podpora na národnej a nadnárodnej úrovni.

4. Špecifické poľnohospodárske dávky alebo poplatky zaplatené výrobcov sa odpočítajú z AMS.

5. AMS vypočítané na základné obdobie, uvedené v ďalšom texte, bude vytvárať základnú úroveň plnenia záväzkov na zníženie domácej podpory.

6. Pre každý základný výrobok budú stanovené špecifické AMS vyjadrené v celkových peňažných hodnotách.

7. AMS sa vypočíta čo možno najbližšie k miestu uskutočnenia prvého predaja príslušného základného poľnohospodárskeho výrobku. Podpory zamerané na poľnohospodárskych spracovateľov budú zahrnuté v takom rozsahu, aby boli výhodné pre výrobcov základných poľnohospodárskych výrobkov.

8. Podpora trhovej ceny sa vypočíta z rozdielu medzi pevnou zahraničnou referenčnou cenou a uplatňovanou administratívnou cenou, vynásobenou množstvom výroby, ktoré môže získať uplatňovanú administratívnu cenu. Rozpočtové platby vykonané na udržanie tohto rozdielu, ako sú nákupné alebo skladovacie výdavky, nebudú zahrnuté do AMS.

9. Pevná zahraničná referenčná cena sa stanoví na základe rokov 1986 až 1988 a všeobecne bude priemerom hodnoty FOB za jednotku príslušného základného poľnohospodárskeho výrobku v čisto vývozných krajinách a priemerom hodnoty CIF za jednotku príslušného základného poľnohospodárskeho výrobku v čisto dovozných krajinách v základnom období. Ak to bude nevyhnutné, pevná referenčná cena sa môže upraviť podľa rozdielov v kvalite.

10. Nevyňaté priame platby, ktoré sú závislé od nového rozdielu, sa vypočítajú buď z rozdielu medzi pevnou referenčnou cenou a uplatňovanou administratívnou cenou, vynásobeného množstvom výroby, pre ktoré možno získať administratívnu cenu, alebo použitím rozpočtových výdavkov.

11. Pevná referenčná cena sa stanoví na základe rokov 1986 až 1988 a všeobecne bude skutočnou cenou použitou na určovanie platobných sadzieb.

12. Nevyňaté priame platby, ktoré sú založené na iných činiteľoch ako cena, sa vypočítajú použitím rozpočtových výdavkov.

13. Ostatné nevyňaté podpory vrátane vstupných subvencií a iných podpôr, ako sú opatrenia na zníženie marketingových nákladov: hodnota takýchto podpôr sa vymeria z vládnych rozpočtových výdavkov, alebo ak rozpočtové výdavky neodrážajú v plnom rozsahu príslušnú podporu, základom na výpočet subvencie bude rozdiel medzi cenou subvencovaného tovaru alebo služby a reprezentatívnou trhovou cenou podobného tovaru alebo služby, vynásobenou množstvom tovaru alebo služby.

PRÍLOHA 4

DOMÁCA PODPORA: VÝPOČET EKVIVALENTNEJ MIERY PODPÔR

1. Podľa ustanovení článku 6 sa ekvivalentné miery podpôr vypočítajú na všetky základné poľnohospodárske výrobky, pre ktoré existuje podpora trhovej ceny, definovaná v prílohe č. 3, ale pri ktorých výpočet tohto komponentu AMS nie je možný. Pre takéto výrobky bude základná úroveň plnenia záväzkov na zníženie domácej podpory pozostávať z komponentu podpory trhovej ceny vyjadreného v ekvivalentných mierach podpôr podľa odseku 2 tejto prílohy, ako aj z akejkoľvek nevyňatej priamej platby a inej nevyňatej podpory, ktoré budú aplikované v súlade s odsekom 3 tejto prílohy. Podpora bude zahrnutá na národnej a nadnárodnej úrovni.

2. Ekvivalentné miery podpôr uvedené v odseku 1 sa vypočítajú jednotlivo pre všetky základné poľnohospodárske výrobky, ktoré dostávajú podporu trhovej ceny, a to čo možno najbližšie k miestu uskutočnenia prvého predaja, a pri ktorých nie je možný výpočet komponentu podpory trhovej ceny AMS. Pre tieto základné poľnohospodárske výrobky sa ekvivalentné miery podpôr trhovej ceny stanovujú použitím uplatňovanej administratívnej ceny a množstva výroby spĺňajúceho podmienky požadované na získanie tejto ceny, alebo ak to nie je možné, na základe rozpočtových výdavkov použitých na udržanie ceny výrobcu.

3. Tam, kde sú základné poľnohospodárske výrobky, na ktoré sa vzťahuje odsek 1, predmetom nevyňatých priamych platieb alebo akejkoľvek inej výrobkovo špecifikovanej subvencie nevyňatej zo záväzku na zníženie, základom na ekvivalentné miery podpôr týkajúce sa týchto opatrení budú rovnaké výpočty ako pre zodpovedajúce komponenty AMS (uvedené v prílohe 3 ods. 10 až 13).

4. Ekvivalentné miery podpôr sa vypočítajú na základe sumy subvencie čo možno najbližšie k miestu uskutočnenia prvého predaja príslušného základného poľnohospodárskeho výrobku. Opatrenia zamerané na poľnohospodárskych spracovateľov budú zahrnuté v takom rozsahu, akým prinesú výhody výrobcovi základných poľnohospodárskych výrobkov. Špecifické poľnohospodárske dávky alebo poplatky platené výrobcami znížia ekvivalentné miery podpôr o zodpovedajúcu sumu.

PRÍLOHA 5

ZVLÁŠTNE ZAOBCHÁDZANIE PODĽA ČLÁNKU 4 ODS. 2

Sekcia A

1. Ustanovenia článku 4 ods. 2 sa od nadobudnutia platnosti Dohody WTO nebudú uplatňovať na žiadny primárny poľnohospodársky výrobok ani na výrobky z nich spracované alebo pripravené (ďalej len „určené produkty“), ak sa dodržali nasledujúce podmienky (ďalej len „zvláštne zaobchádzanie“):

- dovozy určených výrobkov tvorili menej ako tri percentá domácej spotreby v základnom období 1986 - 1988 (ďalej len „základné obdobie“);
- od začiatku základného obdobia neboli na určené výrobky poskytnuté žiadne vývozné subvencie;
- na primárny poľnohospodársky výrobok sa uplatňujú účinné opatrenia na obmedzenie výroby;
- takéto výrobky sú určené symbolom „ST - príloha 5“ v oddieli I-B časti I Listiny koncesí a záväzkov členov, pripojené k Marrákešskému protokolu, pretože sú predmetom zvláštneho zaobchádzania, odzrkadľujúceho faktory neobchodných záujmov, ako je potravinová bezpečnosť a ochrana životného prostredia a
- možnosti minimálneho prístupu na trh pre určené produkty podľa oddielu I-B časti I Listiny koncesí a záväzkov príslušného člena od začiatku prvého roka vykonávacieho obdobia zodpovedajú 4 % domácej spotreby určených produktov v základnom období a potom sa každoročne zvyšujú v priebehu zostávajúceho vykonávacieho obdobia o 0,8 % zodpovedajúcej domácej spotreby v základnom období.

2. Na začiatku ktoréhokoľvek roka vykonávacieho obdobia môže člen upustiť od použitia zvláštneho zaobchádzania na určené výrobky v súlade s ustanoveniami odseku 6. V takom prípade príslušný člen zachová príležitosti minimálneho prístupu, ktoré v tom čase už existujú, a v zostávajúcim vykonávacom období zvýši príležitosti na minimálny prístup každoročne o 0,4 percenta zodpovedajúcej domácej spotreby v základnom období. Potom bude úroveň príležitostí minimálneho prístupu vyplývajúca z tejto formulácie v poslednom roku vykonávacieho obdobia zachovaná v Listine koncesí a záväzkov príslušného člena.

3. Každé rokovanie o otázke, či môže pokračovať zvláštne zaobchádzanie podľa odseku 1 po skončení vykonávacieho obdobia, bude dokončené v priebehu vykonávacieho obdobia ako súčasť rokovaní uvedených v článku 20 tejto dohody, berúc do úvahy faktory neobchodných záujmov.

4. Ak sa na rokovaníach v súlade s odsekom 3 dohodne, že člen môže pokračovať v uplatňovaní zvláštneho zaobchádzania, tento člen poskytne dodatočné a prijateľné koncesie stanovené na tomto rokovaní.

5. Tam, kde zvláštne zaobchádzanie nebude pokračovať na konci vykonávacieho obdobia, príslušný člen bude plniť ustanovenia odseku 6. V takom prípade sa po skončení vykonávacieho obdobia zachovávajú pri určených produktoch príležitosti minimálneho prístupu na úrovni 8 percent zodpovedajúcej domácej spotreby v základnom období v príslušnej Listine koncesii a záväzkov člena.

6. Opatrenie na hranici iné ako bežné clá udržiavané na určené výrobky budú podliehať ustanoveniam článku 4 ods. 2 s platnosťou od začiatku roka, v ktorom sa upustí od uplatňovania zvláštneho zaobchádzania. Tieto výrobky budú podliehať bežným clám, ktoré budú viazané v Listine koncesii a záväzkov príslušného člena a uplatňované od začiatku roka, v ktorom sa zvláštne zaobchádzanie končí, a potom pri takých sadzbách, ktoré by sa uplatnili, keby sa počas vykonávacieho obdobia uplatnilo zníženie aspoň o 15 percent v rovnakých ročných podieloch. Tieto clá budú stanovené na základe colných ekvivalentov vypočítaných v súlade s predpísanými zásadami pripojenými k tejto prílohe.

Sekcia B

7. Ani ustanovenia článku 4 ods. 2 sa nebudú uplatňovať od nadobudnutia platnosti Dohody WTO na primárny poľnohospodársky výrobok, ktorý je prevládajúcou plodinou v tradičnej strave členskej rozvojovej krajiny, ak sú okrem podmienok uvedených v odseku 1a) až 1d), ktoré sa uplatňujú pri príslušných výrobkoch, splnené nasledujúce podmienky:

- a) príležitosti minimálneho prístupu na trh pre príslušné výrobky uvedené v oddieli I-B časti I Listiny koncesii a záväzkov príslušnej členskej rozvojovej krajiny zodpovedajú 1 percentu domácej spotreby príslušných výrobkov v základnom období od začiatku prvého roka vykonávacieho obdobia a zvyšujú sa rovnakými ročnými podielmi na 2 percentá zodpovedajúcej domácej spotreby v základnom období na začiatku piateho roka vykonávacieho obdobia. Od začiatku šiesteho roka vykonávacieho obdobia zodpovedajú príležitosti minimálneho prístupu pre príslušné výrobky 2 percentám zodpovedajúcej domácej spotreby v základnom období a zvyšujú sa až do začiatku desiateho roka v rovnakých ročných podieloch na 4 percentá zodpovedajúcej domácej spotreby v základnom období. Potom sa bude úroveň príležitostí na minimálny prístup vyplývajúca z tejto formulácie na desiaty rok udržiavať v Listine koncesii a záväzkov príslušnej členskej rozvojovej krajiny;
- b) pre ostatné výrobky boli poskytnuté primerané príležitosti prístupu na trh podľa tejto dohody.

8. Každé rokovanie o otázke, či môže pokračovať zvláštne zaobchádzanie podľa odseku 7 po ukončení desiateho roka nasledujúceho po začiatku vykonávacieho obdobia, sa začne a ukončí v priebehu tohto desiateho roka nasledujúceho po začiatku vykonávacieho obdobia.

9. Ak je výsledkom rokovania uvedeného v odseku 8 dohodnutie, že člen môže pokračovať v uplatňovaní zvláštneho zaobchádzania, tento člen poskytne dodatočné a prijateľné koncesie stanovené na tomto rokovaní.

10. V takom prípade, keď zvláštne zaobchádzanie podľa odseku 7 nemá pokračovať po desiatom roku nasledujúcom od začiatku vykonávacieho obdobia, príslušné výrobky budú podliehať bežným clám stanoveným na základe colného ekvivalentu, ktorý je vypočítaný v súlade s predpísanými smernicami, pripojenými k tejto prílohe, ktoré sa budú uplatňovať v Listine koncesii a záväzkov príslušného člena. V iných ohľadoch sa ustanovenia odseku 6 použijú tak, ako sú modifikované príslušným zvláštnym a rozdielnym zaobchádzaním poskytnutým rozvojovým členským krajinám podľa tejto dohody.

DODATOK K PRÍLOHE 5

SMERNICE NA VÝPOČET COLNÝCH EKVIVALENTOV NA OSOBITNÉ ÚČELY, ŠPECIFIKOVANÉ V ODSEKoch 6 A 10 TEJTO PRÍLOHY

1. Výpočet colných ekvivalentov bez ohľadu na to, či je vyjadrený hodnotovo (ad valorem), alebo špecifickými sadzbami, bude urobený prehľadným spôsobom použitím skutočného rozdielu medzi domácimi a zahraničnými cenami. Použité údaje budú za roky 1986 až 1988. Colné ekvivalenty budú stanovené

- a) v prvom rade na štvormiestnej úrovni HS;
- b) na šesťmiestnej alebo podrobnejšej úrovni HS, ak to bude potrebné;
- c) všeobecne pre spracované a/alebo pripravené výrobky vynásobením špecifického colného ekvivalentu/ov pre primárny poľnohospodársky výrobok/ky podielom/mi primárneho poľnohospodárskeho výrobku/ov v spracovaných alebo v pripravených výrobkoch vyčíslených podľa okolností v hodnotách alebo vo fyzikálnych jednotkách s prihliadnutím v prípade potreby na akékoľvek ďalšie prvky bežne zabezpečujúce ochranu priemyslu.

2. Zahraničnými cenami budú zásadne skutočné priemerné CIF ceny za jednotku dosahované v dovážajúcej krajine. Tam, kde nie sú k dispozícii priemerné CIF ceny za jednotku, alebo nie sú primerané, zahraničnou cenou bude buď

- a) príslušná priemerná CIF cena za jednotku dosahovaná v blízkej krajine, alebo
- b) odhad z priemernej FOB jednotkovej ceny vhodne vybraného veľkého vývozcu alebo vývozcov zvýšený o odhadnuté poisťovacie náklady, prepravné a ostatné príslušné náklady v dovážajúcej krajine.

3. Zahraničné ceny budú zásadne prepočítané na domácu menu, pričom sa použije priemerný trhový výmenný kurz za rovnaké obdobie, ako sú cenové údaje.

4. Domáca cena bude zásadne reprezentatívna veľkoobchodná cena prevládajúca na domácom trhu, alebo bude odhadom takej ceny, ak nie sú dostupné vhodné údaje.

5. Počiatočné colné ekvivalenty môžu byť, ak to bude nevyhnutné, upravené s prihliadnutím na rozdiely v kvalite alebo rozmanitosti vhodným koeficientom.

6. Ak colný ekvivalent vyplývajúci z týchto smerníc je záporný alebo nižší ako súčasná viazaná colná sadzba, môže sa počiatočný colný ekvivalent stanoviť na úrovni súčasnej viazanej colnej sadzby alebo na základe národných ponúk za tento výrobok.

7. Ak bude upravená úroveň colného ekvivalentu, ktorá by vyplynula z uvedených smerníc, bude príslušnému členovi na požiadanie plne poskytnutá príležitosť konzultovať s cieľom dohodnúť sa o vhodnom riešení.